

‘Opgespoord verleden’

Een overzicht van de werkzaamheden in 2024

Anne Loonen / Joep Hendriks
2025-01-30

Samenvatting

Doelstelling 1. Inventarisatie en waardering • Ca. 500 archeologische onderzoeken gewaardeerd en gecontroleerd • Interne ingebruikname nieuwe digitale infrastructuur voor raadplegen en presentatie onderzoeksgegevens, bestaande uit projectendatabase en GIS-kaart, door Team archeologie en beleid	875 uur
Doelstelling 3. Periodekaarten • Methodiek en Plan van Aanpak voor het opstellen en actualiseren van de periodekaarten • Vervaardiging GIS-bestand met stippenkaart per periode o.b.v. alle projecten	75 uur
Doelstelling 4. Klein onderzoek: de Loden Lady (Gm3) • Afronding externe onderzoeken Loden Lady (grondmonsters en fysische antropologie) • Afronding rapportage Loden Lady • Expositie Loden Lady in de tijdelijke tentoonstelling van het Valkhofmuseum	725 uur <i>extern onderzoek</i>
Doelstelling 4. Klein onderzoek: Waalkade (Wk2) • Digitaliseren en analyseren analoge veldtekeningen • Verwerken digitale registratie vondstmateriaal • Uitwerken van vondstmateriaal en onderzoeksgegevens • Opzetten rapportage	600 uur <i>extern onderzoek</i>
Doelstelling 5. Het onderzoek naar de tempels op het Maasplein • Opstellen van Plan van Aanpak voor de uitwerking 2025-2026 • Start met de digitalisering van de analoge spooroverzichten • Start met de digitalisering van de analoge vondsten- en fotolijsten • Start met het onderzoek naar de wandschilderingen door de Radboud Universiteit	300 uur

2800 uur

Plan voor 2025

- Voortzetting inventarisatie en waardering en migratie GIS-kaart naar Atlas (doelstelling 1)
- Opstellen en actualiseren periodekaarten (doelstelling 3)
- Afronden rapportage Waalkade en start onderzoek Huygensweg (doelstelling 4)
- Voortzetting onderzoek tempels Maasplein (doelstelling 5)
- Uitzetten externe specialistische onderzoeken

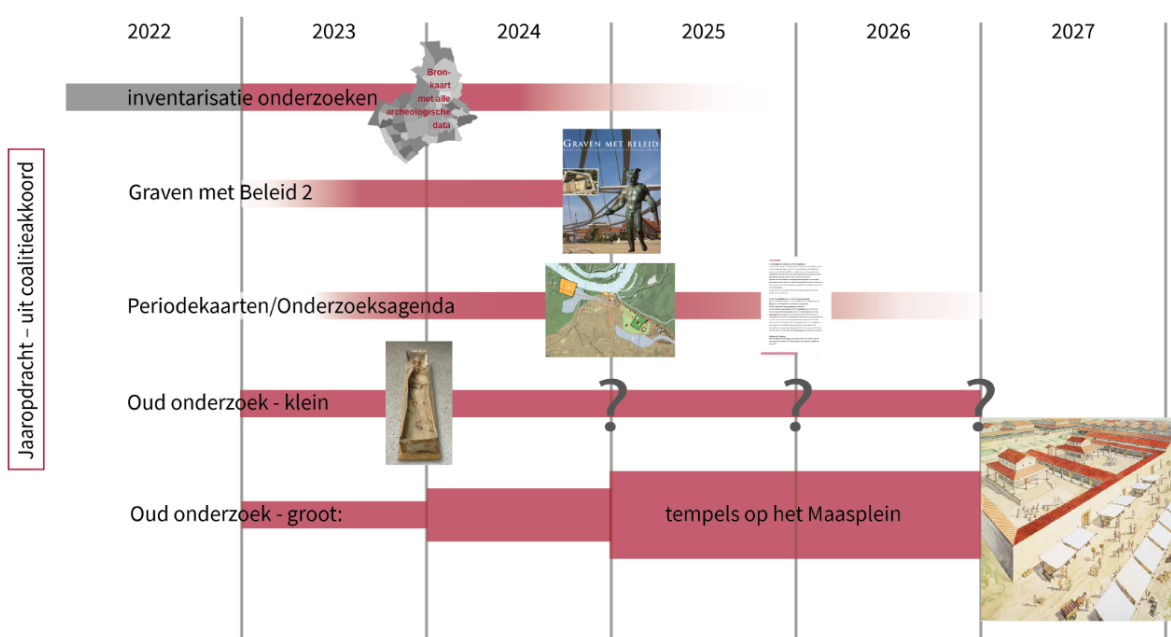
extern onderzoek

1 Nadere toelichting op de werkzaamheden

De afgelopen 30 jaar is door de gemeente Nijmegen archeologisch onderzoek uitgevoerd, waarvan een groot deel nog niet is uitgewerkt en/of gepubliceerd. Vanaf 2023 is vanuit het coalitieakkoord jaarlijks €200.000 beschikbaar gesteld voor de uitwerking van oud onderzoek.

1.1 Het vertrek- en uitgangspunt

Eind 2022 is voor de eerste vier jaar (2023-2026) het programma 'Opgespoord Verleden' opgesteld, dat voorzien is van een indicatief tijdsplan en op hoofdlijnen bestaat uit vijf doelstellingen (zie ook Figuur 1.1):

Figuur 1.1: Schematische weergave programma 'Opgespoord Verleden' (indicatief).

1. Inventarisatie en waardering van reeds uitgevoerd archeologisch onderzoek

Voortzetting van de inventarisatie en waardering van reeds uitgevoerd onderzoek, verricht binnen de gemeentegrenzen van Nijmegen (doorlopend). Binnen deze doelstelling wordt de voormalige Erfgoedstrategie (2020) voortgezet, waarbij interne en externe projecten worden gewaardeerd en worden toegevoegd aan een nieuwe projectendatabase en -kaart.

2. Publicatie Graven met Beleid

Een deel van het oud onderzoek uitgevoerd door Bureau Archeologie van de gemeente Nijmegen zal in toegankelijke vorm (nog nader te bepalen) beschikbaar worden gesteld.

3. Vervaardigen en updaten periodekaarten

De grotendeels verouderde periodekaarten (overzichtskaarten met archeologische vindplaatsen per periode) worden aangevuld met en/of aangepast op basis van de resultaten van interne en externe onderzoeken uit de afgelopen 15 jaar. Hiervoor worden de archeologische onderzoeken per periode in kaart gebracht en in eenzelfde systematiek op kaart weergegeven.

4. **Uitwerking van enkele kleinere oude onderzoeken**

Doelstelling is ieder jaar een kleiner oud onderzoek uit te werken en te rapporteren.

5. **Uitwerking van een groot onderzoek (Maasplein; Mp1)**

Doelstelling is in de vier jaar van het coalitieakkoord het onderzoek uit 1992-1993 naar onder de meer de Romeinse tempels op het Maasplein verder uit te werken en te publiceren. Tevens wordt middels deze doelstelling de samenwerking gezocht met (onder meer) de Radboud Universiteit.

1.2 **Gemaakte keuzes in 2024**

Alvorens in te gaan op hetgeen in 2024 is uitgevoerd, is het goed te melden dat doelstelling 2 (Graven met Beleid) niet haalbaar is aangezien de doelstellingen 4 en 5 veel meer inzet vragen dan voorheen was voorzien.

2 Resultaten programma Opgespoord Verleden 2024

Zoals in het voorgaande hoofdstuk is toegelicht, is in 2024 gewerkt aan vier van de vijf doelstellingen:

- Doelstelling 1: Inventarisatie en waardering van reeds uitgevoerd archeologisch onderzoek;
- Doelstelling 3: Vervaardigen en updaten periodekaarten;
- Doelstelling 4: Uitwerking van het kleine onderzoek naar de Loden Lady en de beerputten op de Waalkade;
- Doelstelling 5: Uitwerking van het onderzoek naar (de Romeinse tempels op) het Maasplein.

2.1 Doelstelling 1: Waardering en inventarisatie archeologisch onderzoek

In 2024 is het werk voortgezet dat in 2021 reeds was opgestart in het kader van de Erfgoedstrategie (2020). Dat betekent dat verder is gegaan met het inventariseren en waarderen van de alle archeologische onderzoeken die binnen de grenzen van de gemeente Nijmegen zijn uitgevoerd. Dit betreffen in hoofdlijnen onderzoeken die zijn uitgevoerd door:

- A. Bureau Archeologie van de gemeente Nijmegen (1989-heden);
- B. de Archeologische Werkgroep Nederland en de Stichting Stadsarcheologie Nijmegen (1968-1989);
- C. commerciële opgravingsbedrijven (1995-heden);
- D. particulieren (ca. 1800-heden; ook wel vondstmeldingen genaamd);
- E. wetenschappelijke (rijks)instellingen (ca. 1830-1967; met name de Rijksdienst, het Rijksmuseum voor Oudheden en de universiteiten).

Er zijn afgelopen jaar nog eens ca. 500 archeologische onderzoeken geïnventariseerd en gewaardeerd en in de projectendatabase en -kaart ondergebracht. In 2024 lag de nadruk op het toevoegen van alle bureau-, boor- en gravende onderzoeken van de commerciële opgravingsbedrijven en particulieren (C en D). Ook is gestart met het ontsluiten van de onderzoeken uitgevoerd door de Rijksdienst (E).

Per onderzoek is (onder meer) het volgende toegevoegd, gecontroleerd en/of aangevuld:

- De geografische locatie van het onderzoek (waarbij de GIS-gegevens op de projectenkaart zijn opgenomen);
- Het onderzoekstype (bijv. gravend of bureauonderzoek)
- Of dit onderzoek in het landelijk informatiesysteem (Archis) is opgenomen;
- Of er verslaglegging en/of een rapportage van het onderzoek aanwezig is;
- Een beknopte tekstuele samenvatting van de resultaten.

Al deze nieuwe informatie, gecombineerd met alle reeds bekende onderzoeksgegevens, is het afgelopen jaar verder ondergebracht in één gegevensbron binnen een SQL-server omgeving. Door alle gegevens centraal op te slaan en vanuit een SQL-server beschikbaar te stellen voor raadpleging en toekomstige aanvullingen, is geborgd dat iedere gebruiker over dezelfde up-to-date gegevens beschikt en de datakwaliteit van deze gegevens gewaarborgd blijft. Tevens bestaat nu de mogelijkheid om deze brongegevens gelijktijdig in diverse applicaties beschikbaar te stellen; het zij het in de vorm van een database of middels presentatie op een GIS kaart. In 2024 zijn zowel de projectendatabase als de GIS-kaart in gebruik genomen door Bureau Archeologie en de beleidsafdeling archeologie. In 2025 wordt deze QGIS kaart ondergebracht in AtlaZ.

2.2 Doelstelling 3: Periodekaarten

In 2024 is een begin gemaakt met de vervaardiging van een set (nieuwe) periodekaarten, met daarop de voornaamste archeologische complexen tussen de prehistorie en nu. Het doel is deze periodekaarten vorm te geven in een GIS-omgeving en te voorzien van metadata, zodat voor de raadpleger duidelijk is waarop bepaalde contouren of stippen gebaseerd zijn. De GIS-kaart wordt eerst voor intern gebruik gereed gemaakt, maar kan daarna ook in AltaZ worden ontsloten.

De archeologische informatie zal (uiteindelijk) op drie niveaus in de kaart worden verbeeld:

- a) het hoogste niveau betreft een stippenkaart op basis van alle gravende onderzoeken uit de gemeentelijke opgravingsdatabase, met per periode informatie over de complextypen die per locatie bij een onderzoek zijn aangetroffen;
- b) het middelste niveau betreft een contouren- en symbolenkaart, waarop de aangetroffen complextypen per locatie en bijbehorend(e) project(en) worden geanalyseerd en omgewerkt tot een 'site' met een ruimtelijke contour;
- c) het laagste niveau betreft een verdiepende weergave van de informatie die per site-contour bekend is, wat kan betekenen dat bij een nederzetting gebouwplattegronden, bij een grafveld individuele graven en bij een legerkamp grachten en een omwalling worden weergegeven.

In het afgelopen jaar is een basale kaart met daarop het hoogste niveau vervaardigd en is gewerkt aan de ombouw van de structuur van de bestaande periodekaarten, zodat deze geschikt is voor de analyse en aanpassing van site-contour op het middelste niveau.

2.3 Doelstelling 4: De Loden Lady (Gm3)

In 2024 is verder gewerkt aan de uitwerking van het onderzoek naar het graf van de Loden Lady. De werkzaamheden in deze periode waren met name gericht op de analyse van de grafvondst, haar botmateriaal, de datering en een nadere interpretatie van het ensemble. Na de ontvangst van de resultaten van het ¹⁴C-dateringsonderzoek kon vastgesteld worden dat het graf zeker honderd jaar ouder bleek te zijn dan aanvankelijk werd aangenomen. Het fysisch antropologisch onderzoek wees vervolgens uit dat de aanname dat de dame minstens een keer zwanger moest zijn geweest, niet hard gemaakt kon worden. Van dit onderzoek verscheen een reportage in De Gelderlander (Figuur 2.1) De uitkomst van het botanische onderzoek naar de inhoud van de loden sarcofaag wees uit dat de grond in grote mate verstoord was in de loop der eeuwen. Deze gegevens en een nieuwe blik op het vondstmateriaal hebben geleid tot een herziening van het verhaal van de Loden Lady, dat gebruikt is om de kleine tentoonstelling 'Rijke graven uit de Burchtstraat' in het tijdelijke Valkhof Museum aan het Keizer Karelplein vorm te geven. Naast de loden sarcofaag met grafgraven kon hier ook de tufstenen askist met inhoud worden gepresenteerd. Op vrijdag 16 mei 2024 is de tentoonstelling geopend waarbij exemplaren van het concept-rapport zijn aangeboden aan wethouder T. van Elferen en museumdirecteur H. Saam. Het persbericht over deze gebeurtenis haalde zelf NOS-headlines (Figuur 2.2).

Na de presentatie is het werk voortgezet om de rapportage af te ronden, waarbij ook de bredere context van het rioleringsonderzoek nader uitgezocht is. Dit heeft enkele nieuwe inzichten opgeleverd over:

- a) de meest westelijke begrenzing van de Romeinse nederzetting Oppidum Batavorum;
- b) het mogelijke verloop van de buitenste dubbele omgrachting van het laat-Romeinse castellum;

- c) de aanwezigheid en locatie van in de straat uitstekende laat-middeleeuwse kelders in zowel de Stikke Hezelstraat als Burchtstraat.

Deze resultaten zijn met name voor het toekomstige archeologiebeleid van toegevoegde waarde, aangezien informatie over de bodemopbouw in de Burchtstraat tot op heden zeer slecht ontsloten was. Na afronding van de rapportage zijn de opgravingsdocumentatie en het vondstmateriaal klaargemaakt voor deponering in het gemeentelijke archeologiedepot en het landelijke digitale repositorium DANS.

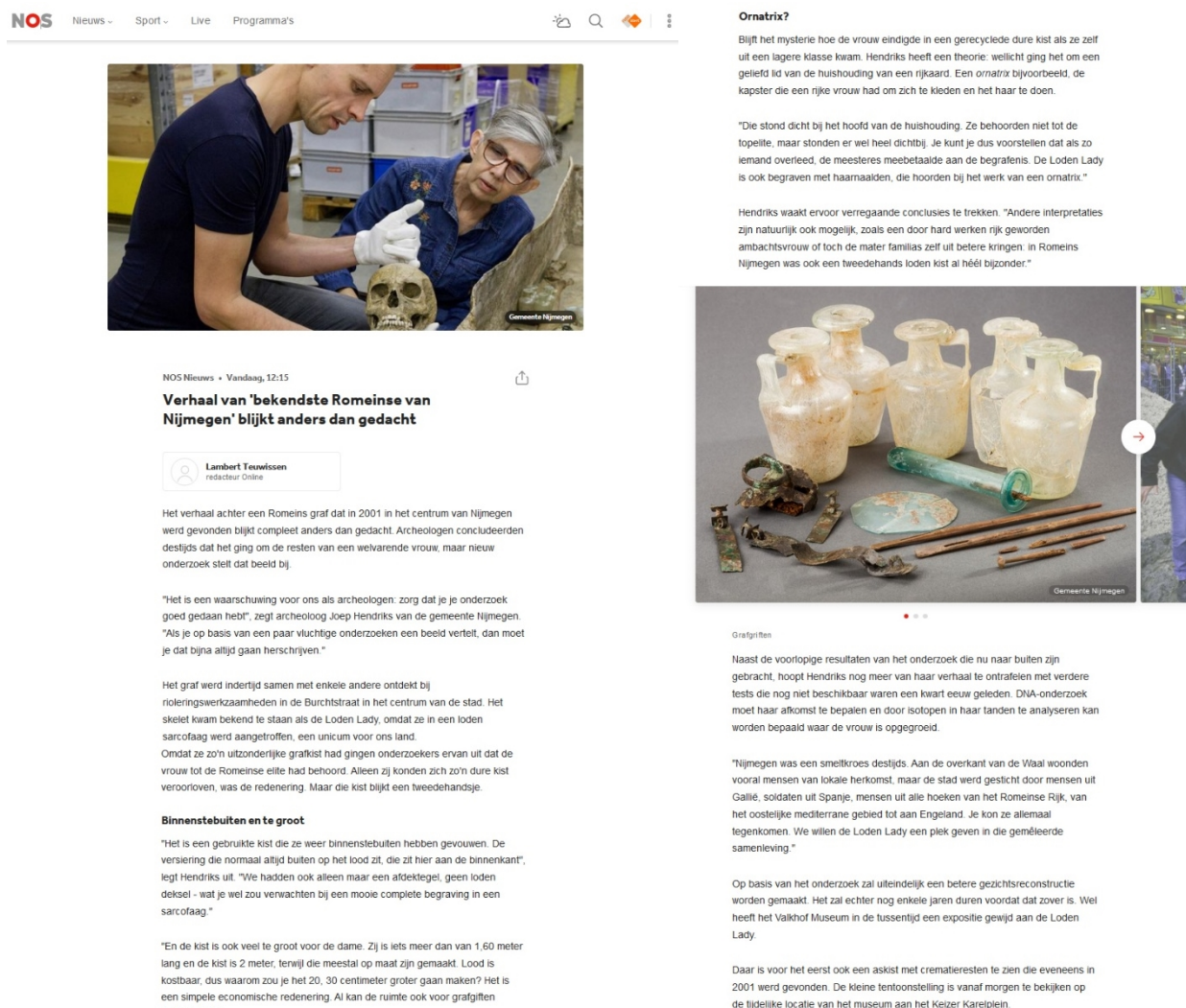

Figuur 2.1: Artikel 'De Gelderlander', d.d. 18-04-2024.

Parallel aan het gemeentelijke onderzoek hebben onderzoekers van de Vrije Universiteit vanuit het onderzoeksproject 'Constructing the Limes' monsters van het menselijke botmateriaal en het lood van de sarcofaag ontvangen voor de analyse van stabiele isotopen. De resultaten hiervan zullen begin 2025 gepresenteerd worden in de tijdelijke tentoonstelling, die nog tot eind maart 2025 loopt. Uit de analyse van het lood is inmiddels gebleken dat de herkomst hiervan gezocht moet worden in de omgeving van Aken, en niet in de zuidelijker gelegen Eifel, wat tot voor kort als meest aannemelijk werd gehouden. Er zijn tevens monsters van de loden sarcofaag genomen door een onderzoekster van de Universiteit Keulen, om deze te analyseren binnen een breder onderzoek naar loden sarcophagen uit de Romeinse tijd in het westelijke deel van het Romeinse rijk. Daarbij zijn de vereiste monsters voor het DNA-onderzoek naar de Loden Lady genomen en in behandeling gezet.

Vooruitlopend op de definitieve presentatie van het graf in de vaste opstelling van het hernieuwde Valkhof Museum vanaf medio 2026, is eind december van afgelopen jaar ook de opdracht voor de vervaardiging van een nieuwe 3D-reconstructie van het gezicht van de Loden Lady uitgezet met een subsidie vanuit het Masterplan Romeinse Limes. Van april 2025 tot en met medio 2026 zal de Loden Lady tijdelijk op reis gaan en opgenomen worden in de tentoonstelling 'Boven het Maaiveld' van het Rijkmuseum van Oudheden in

Leiden, waarin veelzeggende archeologische vondsten in Nederland uit de afgelopen 25 jaar worden gepresenteerd.

Ornatix?

Blijft het mysterie hoe de vrouw eindigde in een gerecyclede dure kist als ze zelf uit een lagere klasse kwam. Hendriks heeft een theorie: wellicht ging het om een geliefde van de huishouding van een rijkard. Een *ornatrix* bijvoorbeeld, de kapster die een rijke vrouw had om zich te kleden en het haar te doen.

"Die stond dicht bij het hoofd van de huishouding. Ze behoorden niet tot de topelite, maar stonden er wel heel dichtbij. Je kunt je dus voorstellen dat als zo iemand overleed, de meesters meebetaalde aan de begrafenis. De Loden Lady is ook begraven met haarmaalden, die hoorden bij het werk van een *ornatrix*."

Hendriks waakt ervoor verregaande conclusies te trekken. "Andere interpretaties zijn natuurlijk ook mogelijk, zoals een door hard werken rijk geworden ambachtswoman of toch de mater familias zelf uit betere kringen. In Romeins Nijmegen was ook een tweedehands loden kist al héél bijzonder."

Grafgrillen

Naaft de voorlopige resultaten van het onderzoek die nu naar buiten zijn gebracht, hoopt Hendriks nog meer van haar verhaal te ontrafelen met verdere tests die nog niet beschikbaar waren een kwart eeuw geleden. DNA-onderzoek moet haar afkomst te bepalen en door isotopen in haar tanden te analyseren kan worden bepaald waar de vrouw is opgegroeid.

"Nijmegen was een smeltkroes destijds. Aan de overkant van de Waal woonden vooral mensen van lokale herkomst, maar de stad werd gesticht door mensen uit Gallië, soldaten uit Spanje, mensen uit alle hoeken van het Romeinse Rijk, van het oostelijke mediterrane gebied tot aan Engeland. Je kon ze allemaal tegenkomen. We willen de Loden Lady een plek geven in die gemêleerde samenleving."

Op basis van het onderzoek zal uiteindelijk een betere gezichtsreconstructie worden gemaakt. Het zal echter nog enkele jaren duren voordat dat zover is. Wel heeft het Valkhof Museum in de tussentijd een expositie gewijd aan de Loden Lady.

Daar is voor het eerst ook een askist met crematierechten te zien die eveneens in 2001 werd gevonden. De kleine tentoonstelling is vanaf morgen te bekijken op de tijdelijke locatie van het museum aan het Keizer Karelplein.

Figuur 2.2: Nieuwsbericht op NOS Headlines, d.d. 16-05-2024.

2.4 Doelstelling 4: De beerputten aan de Waalkade (Wk2)

Afgelopen jaar is het onderzoek aan de Waalkade (interne projectcode Wk2) uit 1996 opgepakt en uitgewerkt. Op de hoek van de Lage Markt en Waalkade is toentertijd een woonblok onderzocht dat zijn oorsprong heeft in de late 13^e eeuw. Tijdens dit onderzoek zijn de 13^e-eeuwse stadsmuur tussen de Meipoort en de St. Stevenspoort en een vroeg 15^e-eeuws stadspoortje aangetroffen, evenals een beerkelder en enkele beerputten met veel aardewerk uit de tweede helft van de 16^e tot en met de eerste helft van de 19^e eeuw aangetroffen. Voor de uitwerking van dit onderzoek is de samenwerking gezocht met een actieve groep vrijwilligers (verbonden middels de AWN; Nederlandse Archeologievereniging) die vanaf 2020 het materiaal hebben opgepakt om uit te werken, waarna zij in de daaropvolgende jaren het materiaal - bestaande uit meer dan 17.000 scherven - hebben gedetermineerd, beschreven, gewogen, gemeten en indien mogelijk geplakt. In 2023 hebben zij hun resultaten gepresenteerd middels een tentoonstelling in het Besiendershuis onder de

naam 'Sloebbers van de Waalkade'. Eind 2023 is besloten deze resultaten te verwerken tot een rapportage, waarbij alle sporen, mede dankzij archiefonderzoek, in context zijn geplaatst. De resultaten van de vrijwilligers zijn het afgelopen jaar gedigitaliseerd en door een externe specialist gecontroleerd. Ook de overige documentatie is omgewerkt naar de huidige maatstaven zodat rapportage en uitwerking mogelijk was.

2.5 Doelstelling 5: De tempels op het Maasplein (Mp1)

In 2023 is gestart met het 'grote onderzoek' Maasplein (interne projectcode Mp1). Hier zijn in 1992-1993 onder meer de overblijfselen van twee Gallo-Romeinse tempels aangetroffen (Figuur 2.3:), die gewijd waren aan Mercurius, de god van de handel, en Fortuna, de godin van de voorspoed. Nadat in 2023 een begin gemaakt was grip te krijgen op het onnoemelijke aantal vondsten, is dit jaar gestart met de ontsluiting en digitalisering van de analoge opgravingsdocumentatie, het digitaliseren van de spooroverzichten van het tempelterrein en het opstellen van een Plan van Aanpak voor de uitwerking in 2025-2026.

Een inmiddels bekend 'obstakel' bij de uitwerking van oud onderzoek is het ontsluiten van alle analoge onderzoeksgegevens. Deze belemmeren een gemakkelijke start van zowel de analyse van vondsten als de interpretatie van de sporen. Voor het project Maasplein is hiervoor hulp gezocht bij leden van de AWN, die zich hebben gestort op het invoeren van de vele honderden records uit de vondsten- en fotolijsten. De digitaal gemaakte informatie zal als basis gaan dienen voor de database die gebruikt gaat worden bij de analyse van de sporen. Voor het oostelijke deel van de opgraving, met daarin het dubbele tempelcomplex, bestond reeds een analoog geïnterpreteerd overzicht van de sporen, dat in grote lijnen geschikt was voor digitalisering in GIS. Dit werk is eind 2024 voltooid en vereist alleen nog een laatste controle van de sporenlijst.

Naast deze noodzakelijke werkzaamheden aan de gegevensontsluiting is vorig jaar een uitgebreid Plan van Aanpak opgesteld voor de komende twee jaar, waarin de doelen, uitdagingen, keuzes en concrete werkzaamheden zijn benoemd. Dit PvA gaat uit van een tweedeling, waarbij de eerste drie kwartalen van 2025 bedoeld zijn om de spoor- en vondstadministratie op orde te krijgen. Tegelijkertijd kan al begonnen worden met de analyse van bepaalde essentiële vondstcategorieën. Vanaf het najaar van 2025 kan vervolgens, naast de beschrijving van de gebouwde structuren van het tempelcomplex, een selectie van de overige vondstcategorieën geselecteerd en uitgezet worden voor nader specialistisch onderzoek door zowel interne als externe specialisten.

Figuur 2.3: Luchtfoto ten tijde van het onderzoek op het Maasplein (links) en een reconstructie van de tempels (rechts).

Aangezien het dubbele tempelcomplex uniek is voor Nederland en de Nedergermaanse provincie wordt met de uitwerking van het onderzoek aangesloten bij lopend onderzoek elders, zoals dat naar de tempels van Herwen-Hemeling bij Zevenaar en het onderzoek naar de tempels in Xanten. Het doel is de Nijmeegse vondst in een breder perspectief te plaatsen. Daarom is ook een samenwerking met de Radboud Universiteit opgezet. Zij ondersteunen Bureau Archeologie door de specialistische analyse van bijvoorbeeld de muurschilderingen en de bouwornamenten op zich te nemen. Hiermee is met ingang van het collegejaar 2024-2025 aangevangen door het samen met studenten inventariseren van de vele kratjes met fragmenten van muurschilderingen (Figuur 2.4). De resultaten van de uitwerking zullen een belangrijke plek krijgen in de tentoonstelling over Romeinse steden, die in 2027 onder leiding van prof. Stephan Mols wordt ingericht in het Rijksmuseum voor Oudheden en het Valkhof Museum.

Figuur 2.4: Selectie van de kratjes met pleisterwerk, dat schoongemaakt en op vondstnummer is gesorteerd door prof. Stephan Mols en dr. Christel Veen, met behulp van enkele studenten.

3 Het plan voor 2025

In 2025 staan de volgende werkzaamheden op het programma:

1. Inventarisatie en waardering van reeds uitgevoerd archeologisch onderzoek

De inventarisatie en waardering van de wetenschappelijke (rijks)instellingen zal worden voortgezet. Tevens zal de nieuwe projectenbase en –kaart in Atlas worden ontsloten.

3. Vervaardigen en updaten periodekaarten

De grotendeels verouderde periodekaarten worden aangevuld met en/of aangepast op basis van de resultaten van interne en externe onderzoeken uit de afgelopen 15 jaar. Op basis van de bestaande kaarten zal dit jaar een set nieuwe kaarten worden vervaardigd op het middelste niveau van site-contouren.

4. Uitwerking van enkele kleinere oude onderzoeken

De rapportage en de onderzoeksgegevens van project Gm3 (Grote Markt/Burchtstraat) zullen begin 2025 worden gedeponereerd en digitaal gearchiveerd. Daarnaast zal er vóór de uithuizing van de Loden Lady uit het Valkhof Museum nog aandacht besteed worden in de media aan de laatste nieuwe inzichten.

De rapportage naar enkele beerputten op de Waalkade (interne projectcode Wk2) uit 1996 zal dit jaar worden afgerond. Momenteel wordt samen met de vrijwilligers de laatste hand gelegd aan de verslaglegging van enkele materiaalcategorieën en zullen alle deelrapportages worden omgewerkt naar een rapport.

Dit jaar zal ook met de uitwerking van een derde klein onderzoek begonnen worden: de projecten Hy4 en Hy5, die betrekking hebben op twee opgravingen in achtertuinen aan de Huygensweg, midden in de Romeinse legerplaats van het Tiende Legioen. De uitwerking van deze onderzoeken was in 2014 al ver gevorderd, maar is nooit afgerond. Komend jaar zullen de opgravingsgegevens verder ontsloten worden en zullen bestaande teksten en gegevens worden opgewerkt tot een volwaardige rapportage.

De meerwaarde van de uitwerking van dit project ligt in de belangrijke bijdrage die de sporen aan kennis leveren over de inrichting van de Romeinse legerplaatsen op de Hunerberg in de drie belangrijkste perioden: de Augusteïsche (periode 1), de Flavische (periode 4) en de steenbouwfase (periode 5). Daarnaast vormt deze uitwerking een waardevolle aanloop naar het project *Limes und Legion*, dat vanuit de Radboud Universiteit zich zal gaan toeleggen op de verdere uitwerking van de gemeentelijke opgravingen op de Hunerberg.

5. Uitwerking van een groot onderzoek (Maasplein; Mp1)

In 2025 zal in de eerste plaats de digitalisering van de opgravingsdocumentatie worden voltooid, zodat er een database kan worden aangelegd waarmee spoorgegevens en vondstinformatie kan worden gekoppeld en geanalyseerd. Parallel hieraan wordt van de gehele opgraving een GIS-bestand vervaardigd en voorzien van spoorgegevens, zodat ook de ruimtelijke analyse van de opgraving mogelijk is. Na afronding van deze fase kan na de zomer begonnen worden met de beschrijving van alle gebouwde structuren, alsook de analyse van geselecteerde materiaalcategorieën. Vanwege de

omvang van de opgravingen aan het Maasplein, zal gaandeweg steeds de haalbaarheid van bepaalde keuzes in de gaten gehouden worden en zullen selecties worden bijgestuurd waar nodig.

In februari zullen ook twee stagiaires aan de slag gaan met de uitwerking van een onderdeel van het Maasplein: een student van de Radboud Universiteit zal zich richten op een gebouw dat direct achter de tempel is opgericht en een student van Saxion Hogeschool Deventer zal een inventarisatie van de bijzondere vondsten gaan maken, met als vraagstelling welke materiaal nu typisch voor een tempelcomplex is of kan zijn. Naast deze stages zullen het hele jaar door leden van de AWN bezig zijn met het uitzoeken, sorteren of digitaliseren van delen van de vondstadministratie en bepaalde materiaalcategorieën (aardewerkmisbaksels, bouwkeramiek, natuursteen).